

VEDLEGG TIL HØRINGEN – BEREC

Gjennomføring av EUs ekomrevisjon fra 2009 (2009-pakken) i norsk rett ble opprinnelig hørt i brev fra Samferdselsdepartementet til høringsinstansene 23. juni 2010.

Forslagene var ment å gjennomføre alle endringene, inkludert EUs BEREC-forordningen og de tilhørende BEREC- artiklene i direktivtekstene i EUs ekompakke. Det ble ikke oppnådd enighet med EU-siden om EFTA EØS-landenes deltagelse i BEREC, og 2009-pakken ble ikke innlemmet i EØS-avtalen. Det meste av 2009-pakken ble likevel gjennomført i norsk rett fra 1. juli 2013, jf. proposisjon 69 L (2012-2013) om endringer i ekomloven, for å sikre det norske markedet så lik rettsenhet med EU som mulig. Rettsreglene som angikk BEREC ble ikke foreslått inntatt i norsk rett i på grunn av uenigheten om hvilken tilknytningsform EØS EFTA- landene skulle ha i BEREC.

Mot slutten av 2015 ble det gjenopptatt forhandlinger mellom EFTA og EU Kommissjonen om EFTA EØS-landenes deltagelse i BEREC. På bakgrunn av disse forhandlingene er det håp om å komme frem til en løsning som gjør at EUs 2009-pakken kan innlemmes i EØS-avtalen i løpet av 2016. Dersom EFTA-og EU-siden kommer frem til en løsning på BEREC-spørsmålet i løpet av våren, tar Samferdselsdepartementet sikte på å fremme de siste endringene som er nødvendig for å ha gjennomført hele 2009-pakken. Det understrekes at det foreløpig er uavklart hvilken form for deltagelse Nkom vil få i BEREC. Det norske regelverket vil bli påvirket av forhandlingsutfallet, og hvilke muligheter som gis for norsk involvering i BEREC.

Selv om gjennomføringen av BEREC-forordningen og de tilhørende direktivartiklene om BEREC ble hørt i 2010, legger vi med dette ved en oppdatert omtale av BEREC til informasjon og eventuelt nye kommentarer på grunn av tiden som er gått siden 2010.

Forholdet mellom det felleseuropeiske rammeverket og ekomregelverket

Den norske reguleringen av ekommarkedet er basert på EUs regelverkspakke for elektronisk kommunikasjon. EUs regelverkspakke består av rammedirektivet 2002/21/EF, tilgangsdirektivet 2002/19/EF, tillatelsesdirektivet 2002/20/EF, USO-direktivet 2002/22/EF og kommunikasjonsverndirektivet 2002/58/EF. Direktivpakken ble innlemmet i EØS-avtalen 1. november 2004 og er gjennomført i norsk rett gjennom ekomloven med forskrifter. EU endret sitt rammeverk i 2009 da de vedtok forordningen 1211/2009 som oppretter BEREC (The Body of European Regulators for Electronic Communication) og to endringsdirektiver: direktiv 2009/140 som endrer rammedirektivet, tilgangsdirektivet og tillatelsesdirektivet og direktiv 2009/136 som endrer USO-direktivet og kommunikasjonsverndirektivet.

BEREC

BEREC er formelt sett et uavhengig, rådgivende organ uten myndighet til å ta beslutninger. BEREC har heller ikke rettslig status som egen juridisk person. Dette

skiller organet fra typiske fellesskapsbyråer som er opprettet på andre områder i EU. BEREC har likevel vist seg å ha stor innflytelse både på markedsreguleringen og på annen ekomregulering i EU.

BEREC er en sammenslutning av europeiske tilsynsmyndigheter for elektronisk kommunikasjon. Det overordnede formålet med opprettelsen av BEREC er å sikre en mer ensartet anvendelse av det regulatoriske rammeverket og en harmonisert regulatorisk praksis, for derigjennom å bidra til utviklingen av et enhetlig indre marked på området for elektronisk kommunikasjon.

BERECs oppgaver

Det fremgår av forordningen artikkel 2 at BEREC, i kraft av sin ekspertise, skal ha følgende hovedoppgaver:

- Utvikle og videreformidle regulatorisk "best practice" til europeiske tilsyn (NRA), som for eksempel felles fremgangsmåter, metoder og retningslinjer for anvendelse av det regulatoriske rammeverket.
- Etter anmodning bistå NRAene i regulatoriske spørsmål, og gi ikke-bindende uttalelser ("opinions") til Kommisjonens utkast til beslutninger, anbefalinger og retningslinjer.
- Etter anmodning eller på eget initiativ utferdige rapporter og gi råd til Kommisjonen, samt gi uttalelser til Europaparlamentet og Rådet i alle spørsmål om elektronisk kommunikasjon.
- Etter anmodning bistå Europaparlamentet, Rådet, Kommisjonen og NRAer i diskusjoner og utvekslinger med tredjeparter, og bistå Kommisjonen og NRAer med å formidle regulatorisk "best practice" til tredjeparter.

BEREC skal utføre sine oppgaver i tråd med prinsippene om uavhengighet, objektivitet og transparens. NRAene og Kommisjonen skal i størst mulig grad ta hensyn til BERECs uttalelser, anbefalinger, retningslinjer, råd og regulatorisk "best practice".

Det følger videre av artikkel 3 at BEREC har en formell rolle i forbindelse med NRAenes notifikasjon av utkast til markedsvedtak (markedsavgrensning, utpeking av tilbyder med sterk markedsstilling (SMP) og pålegg av virkemidler) ved at notifikasjoner også skal sendes til BEREC i tillegg til Kommisjonen og andre NRAer. NRAene skal ta "the utmost account of" Kommisjonens og BERECs eventuelle kommentarer (fase 1). Dersom Kommisjonen gir uttrykk for "serious doubts" i forbindelse med utkast til markedsanalyse og/eller foreslåtte virkemidler, skal BEREC gi sine synspunkter vedrørende Kommisjonens innvendinger. Kommisjonen er da forpliktet til å ta "the utmost account of" BERECs synspunkter i sin uttalelse (fase 2).

BERECs gis en uttalellesrett i den endrede notifikasjonsprosedyren. Det antas at BERECs ikke-bindende ekspertuttalelser i praksis har stor innflytelse på nasjonale markedsvedtak på området for elektronisk kommunikasjon (både når det gjelder

markedsanalysen og hvilke selskaper som skal anses for å ha sterk markedsstilling, og på bruken av virkemidler overfor disse selskapene).

BERECs organisering, herunder om Norges stilling

BEREC består av "the Board of Regulators" (styret) og "The Office" (Støttekontoret – permanent sekretariat). Styret består av lederne for hver av de 28 NRAene i medlemsstatene i EU. Støttekontoret er et fellesskapsorgan med status som juridisk person som skal yte faglig og administrativ bistand til BEREC (forberede saker). Støttekontoret har rettslig, administrativ og finansiell autonomi, og består av et forvaltningsutvalg (Management Committee) og en administrerende direktør.

Det fremgår videre av forordningen artikkel 4(3) at NRAer fra EØS EFTA-landene og kandidatland til EU kun har "observatørstatus". Som nevnt over er ikke EØS EFTA-landenes deltakerstatus i BEREC avklart. Det norske regelverket vil dermed bli påvirket av forhandlingsutfallet og hvilke muligheter som gis for norsk involvering i BEREC. Blant annet er det spørsmål om hvilke muligheter og på hvilke vilkår norske utkast til enkeltvedtak kan vurderes av BEREC. Lovbestemmelsene fremmes dermed med forbehold om at det oppnås enighet mellom EØS EFTA-landene og EU-siden om EØS EFTA-landene deltakelse i BEREC, og at det opprettes et EFTA Board of Regulators. Departementet legger til grunn at forholdet til BEREC vil være avklart før proposisjonen fremmes for Stortinget. Departementet legger også opp til en grundig redegjørelse for BEREC i proposisjonen.

Med disse forbehold foreslås prosedyren for konsultering av utkast til markedsvedtak endret blant annet ved at BEREC gis en formell, rådgivende rolle, jf. endringene i artikkel 7 og ny artikkel 7a i rammedirektivet. Nkoms notifikasjoner av utkast til vedtak om sterk markedsstilling og pålegg av virkemidler vil dermed skulle sendes til BEREC i tillegg til ESA for konsultasjon. Hovedtrekkene i konsultasjonsprosedyren foreslås beholdt, med unntak av at prosedyren er noe mer omfattende og kan ta noe lenger tid.

[Forslag til endringer i lov om elektronisk kommunikasjon 4. juli 2003 nr. 83 \(ekomloven\)](#)

Ekomloven § 9-3 første og nytt femte ledd skal lyde:

Når avgjørelse etter § 3-2 annet ledd, § 3-3, § 3-4 første ledd, § 4-1 fjerde ledd, § 4-2 annet ledd og § 4-9a vil kunne påvirke handelen mellom EØS-landene, skal et begrunnet forslag sendes til EFTAs overvåkningsorgan og *BEREC/EFTA Board of Regulators* for konsultasjon med sikte på europeisk harmonisering. EFTAs overvåkningsorgan *BEREC/EFTA Board of Regulators* kan kommentere forslaget innen en frist på en måned etter konsultasjonsprosedyrens start.

Myndigheten kan gi forskrift som legger til rette for konsultasjon og harmonisering av regelverk og forvaltningspraksis innenfor EØS-området.

Ekomloven § 11-3 annet ledd skal lyde:

Myndigheten skal samarbeide med andre involverte lands myndigheter med sikte på å løse konflikten. *Myndighetene kan konsultere BEREC/EFTA Board of Regulators. Myndigheten skal så langt som mulig ta hensyn til BERECs/EFTA Board of Regulators uttalelse. Avgjørelse i saken kan ikke fattes før BEREC/EFTA Board of Regulators har gitt sin uttalelse, med mindre det er nødvendig med en hurtig avgjørelse.* Myndighetene kan bli enige om å unnlate å gripe inn i konflikter som kan løses ved andre midler. Tilbyderne skal straks varsles om avgjørelsen.

Merknader til forslag til endringer i ekomloven

Til § 9-3 Konsultasjonsprosedyre

Det foreslås i *første ledd* at også utkast til avgjørelser etter § 4-9a som påvirker handelen mellom EØS-land skal konsulteres med sikte på europeisk harmonisering. Bakgrunnen for dette er at dersom 2009-pakken tas inn i EØS-avtalen, så vil EFTAs overvåkningsorgan få kompetansen til å behandle slike saker.

Bestemmelsen tar også hensyn til konsultasjon med BEREC. Bestemmelsen må endelig avklares etter at forhandlingsresultatet om Norges deltagelse i BEREC foreligger, og det blir klart om 2009-pakken kan innlemmes i EØS-avtalen. Det er foreløpig uklart om konsultasjonen vil skje direkte fra Nkom eller om den vil gjøres av EFTAs overvåkningsorgan.

Det foreslås et nytt *femte ledd* som skal sikre forskriftshjemmel til legge ytterligere til rette for konsultasjon og harmonisering innenfor EØS-området. Blant annet kan det med hjemmel i nytt femte ledd gis forskrift som gjennomfører forordningen om BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications) i norsk rett. Det vises til at det overordnede formålet med opprettelsen av BEREC er å sikre en mer ensartet anvendelse av det regulatoriske rammeverket og en harmonisert regulatorisk praksis, for derigjennom å bidra til utviklingen av et enhetlig indre marked på området for elektronisk kommunikasjon.

Til § 11-3 Konflikter over landegrensene

I dag er det kun krav om at myndigheten skal samarbeide med andre involverte lands myndigheter med sikte på å løse konflikter over landegrensene. I endringene til rammedirektivet 2002/21/EC artikkel 21 oppstilles det nye regler om at myndigheten skal konsultere BEREC, og be om en uttalelse i forbindelse med konflikter over landegrensene. I § 11-3 er dette foreslått tatt inn i annet ledd. Den endelige utformingen av forslaget til å konsultere BEREC vil avhenge av hvilken stilling Norge får i BEREC. Dette må justeres når forhandlingsresultatet foreligger.

Dersom myndigheten ber om en uttalelse fra BEREC skal det så langt som mulig tas hensyn til uttalelsen. Det oppstilles et unntak fra plikten til å ta hensyn til uttalelsen fra BEREC der denne ikke er kommet frem i tide og det er nødvendig med en hurtig avgjørelse.

Forslag til forskrift om endringer i forskrift 16. februar 2004 nr. 401 om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste (ekomforskriften)

Ekomforskriften § 2-8 skal lyde:

§ 2-8 BEREC

EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5cX (forordning (EF) nr. 1211/2009 av 25. november 2009) om opprettelse av sammenslutningen av europeiske tilsynsmyndigheter på området for elektronisk kommunikasjon (BEREC) og støttekontoret gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XI, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Merknader til forslag til endring i ekomforskriften

Til § 2-8 BEREC

Forslag til ny § 2-8 gjennomfører Europaparlamentets og rådets forordning (EF) nr. 1211/2009 om etablering av Body of European Regulators for Electronic Communications (BEREC) og Office. Se nærmere om BEREC ovenfor.